

Kanta-Häme

Elintarvikealan alueellinen tilannekuva

Aitoja makuja -katsaus

Kanta-Häme

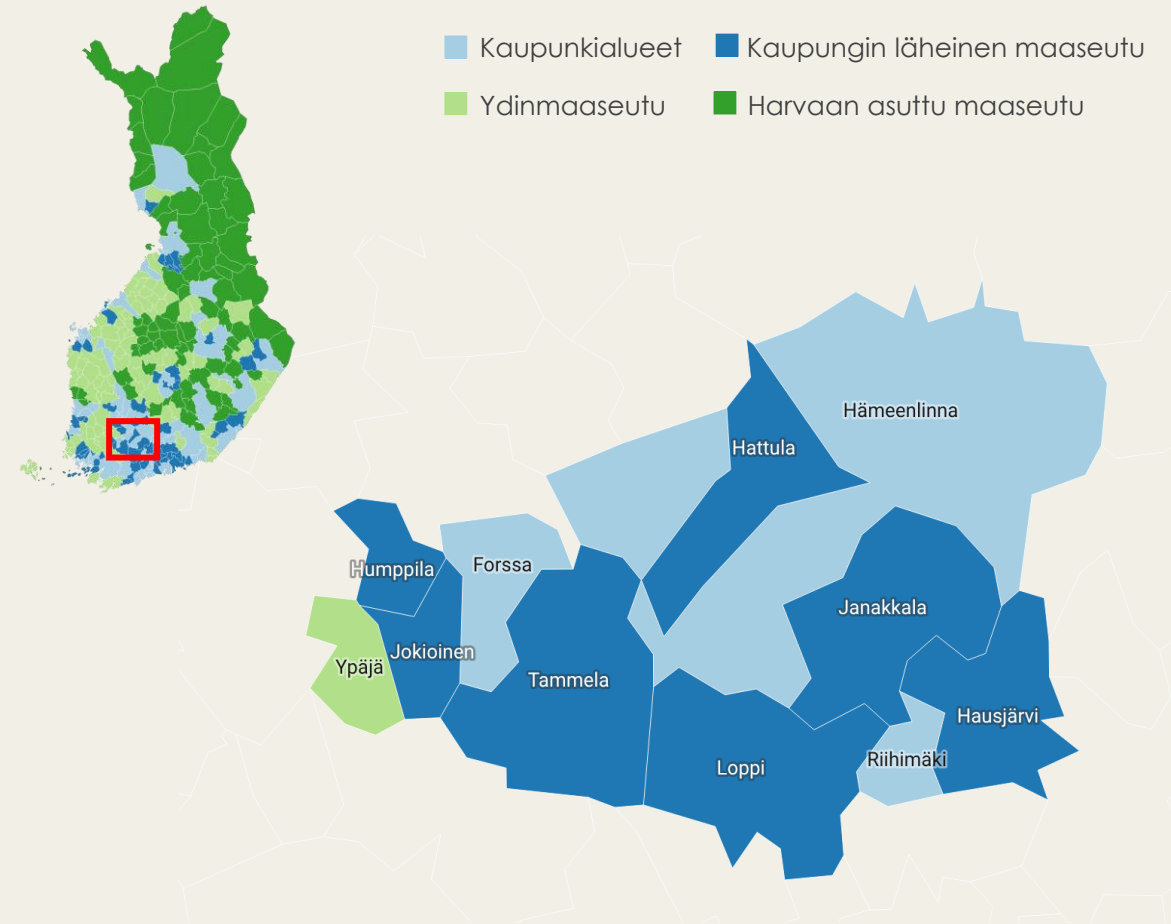
Vuonna 2024 elintarvikkeita ja juomia valmistavilla yrityksillä oli Kanta-Hämeessä yhteensä 102 toimipaikkaa.

Elintarvikkeiden valmistukseen keskittyvien yritysten toimipaikoista 55 oli kaupunkialueilla, 40 kaupungin läheisellä maaseudulla ja 2 ydinmaaseudulla.

Juomia valmistavilla yrityksillä toimipaikkoja oli 5.

Lähde: Tilastokeskus, maaseutuindikaattorit

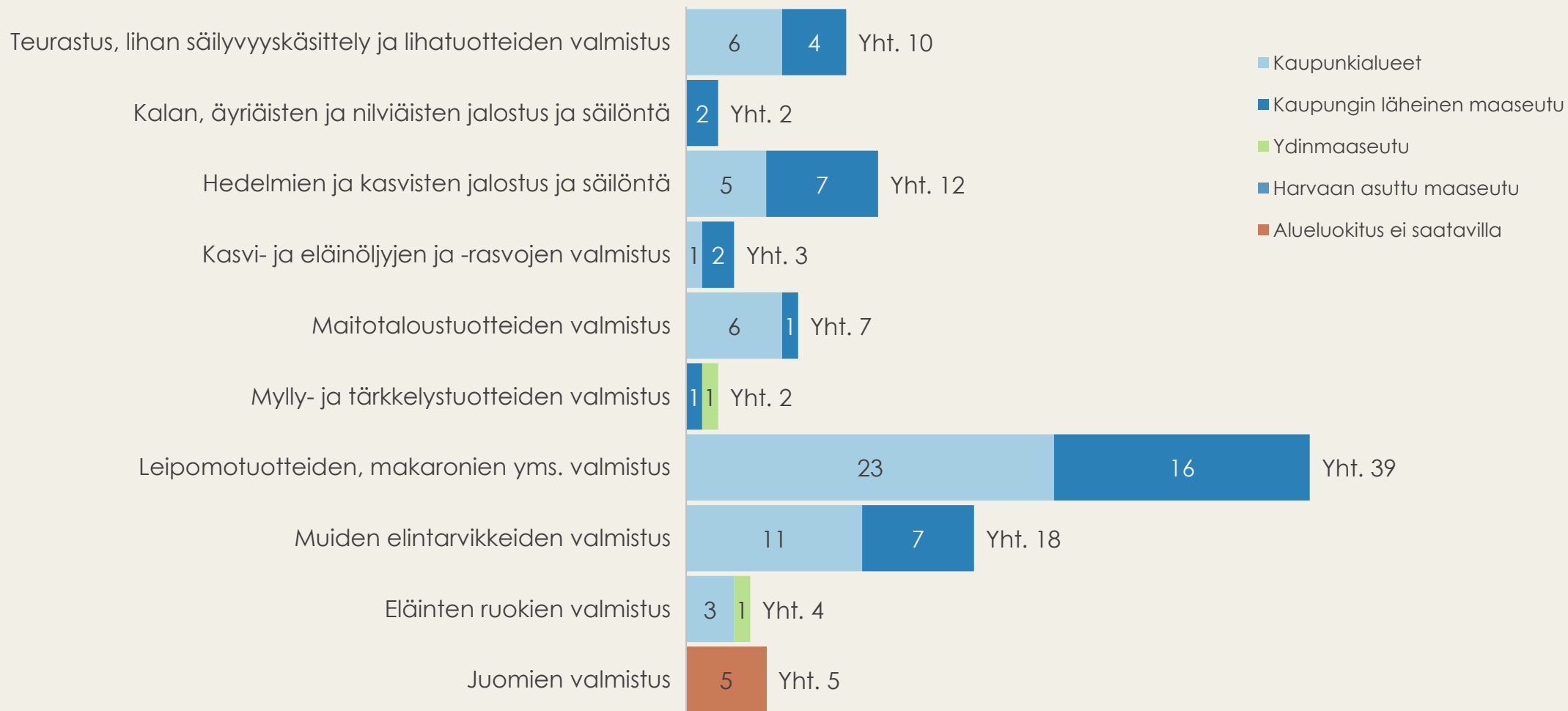
Kartat: Maanmittauslaitos / Datawrapper

Lisätietoa kuntapohjaisesta kaupunki-maaseutuluokituksesta viimeisellä sivulla.

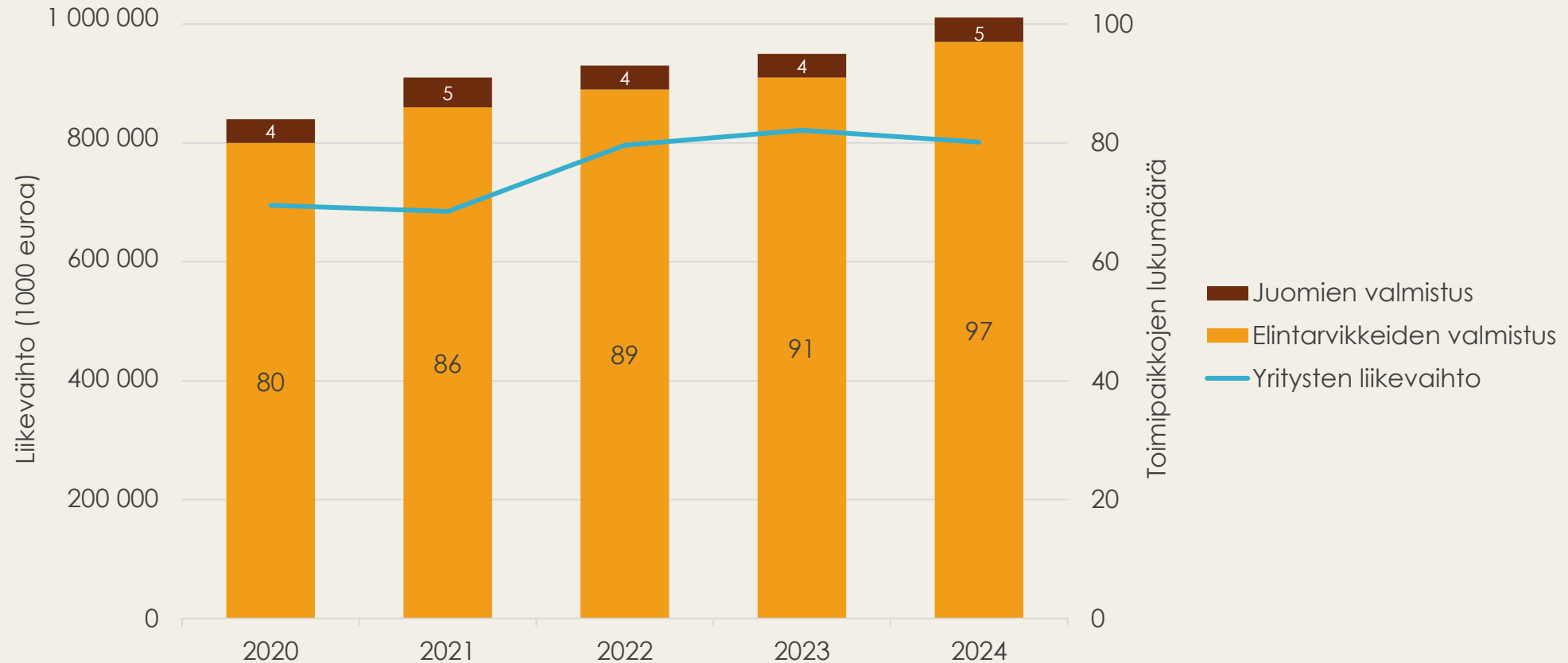
Elintarvikkeita ja juomia valmistavien yritysten toimipaikat Kanta-Hämeessä 2024

Lähde: Tilastokeskus, maaseutuindikaattorit

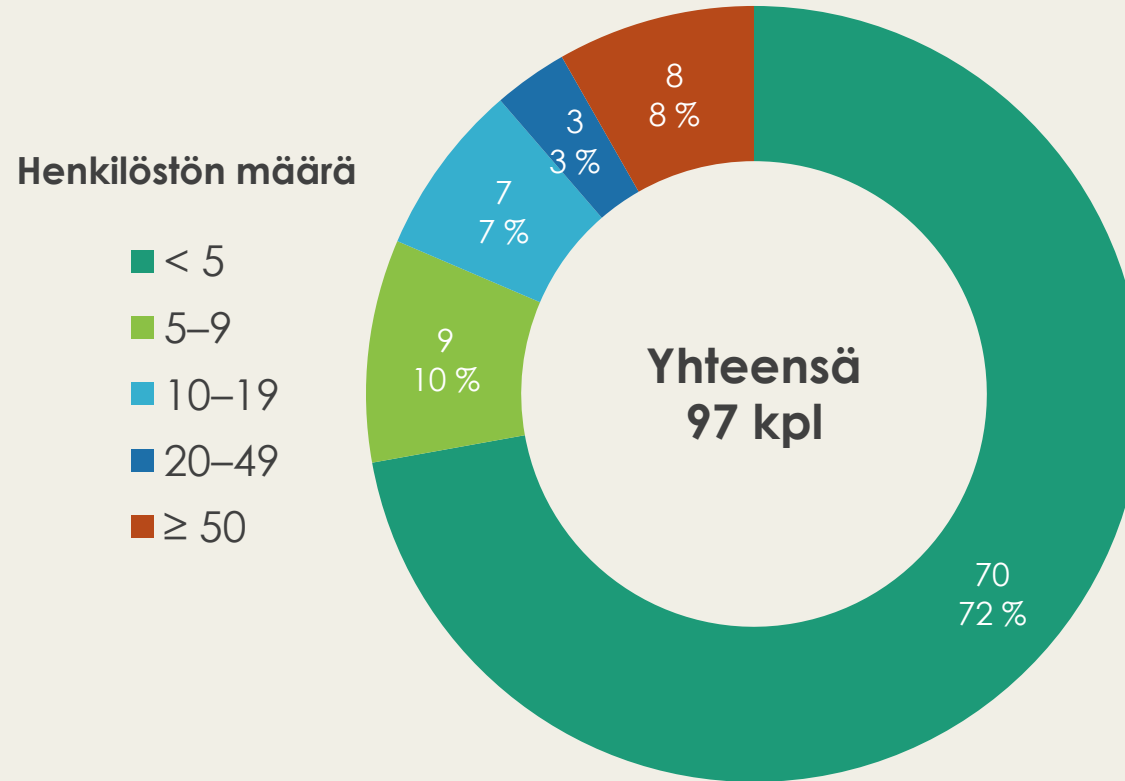
Elintarvikkeita ja juomia valmistavien yritysten toimipaikkojen määrän ja liikevaihdon kehitys Kanta-Hämeessä 2020-2024

Lähde: Tilastokeskus, alueellinen yritystoimintatilasto

Elintarvikkeita (pl. juomat) valmistavien yritysten toimipaikat henkilöstön suuruusluokkien mukaan Kanta-Hämeessä vuonna 2024

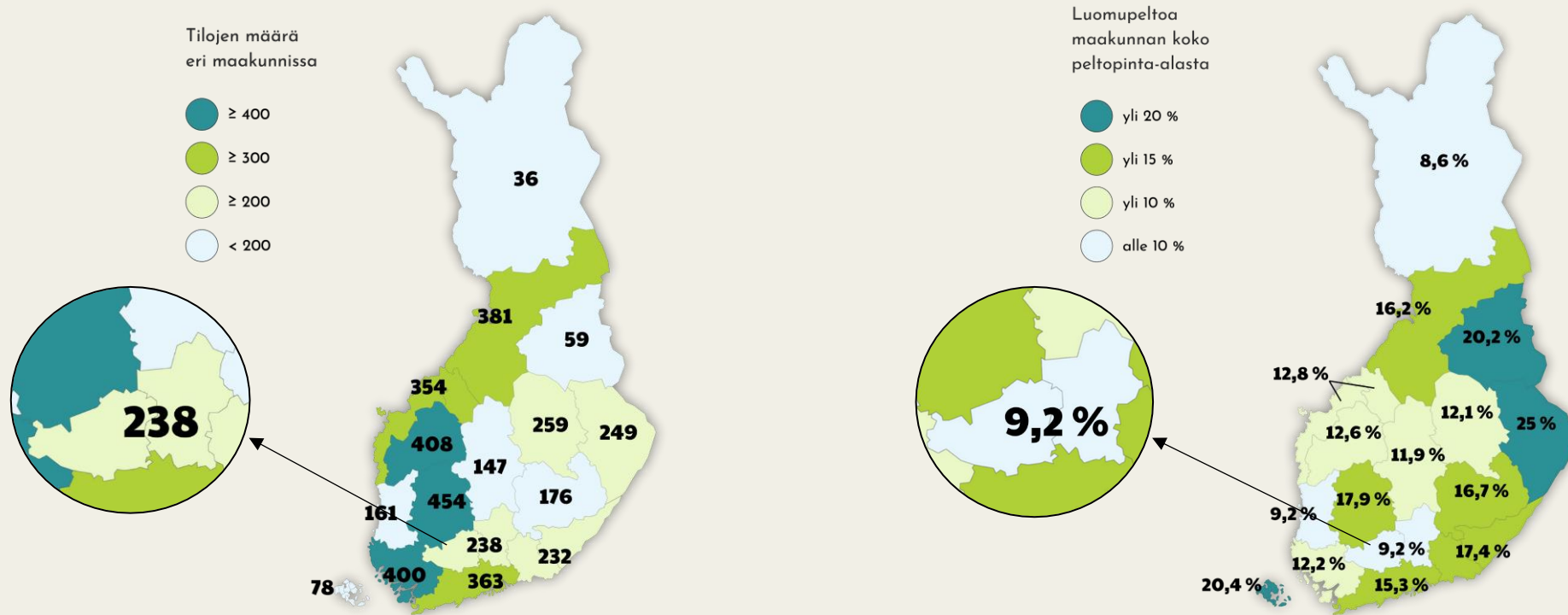
Lähde: Tilastokeskus, maaseutuindikaattorit

Luomu Hämeessä

Lähde: Ruokavirasto ja Pro Luomu / Luomu Suomessa 2024 -kooste

Hämeen ELY-keskuksen alueella oli **238 luomutilaa** vuonna 2024. Peltoalasta **luomuviljelyssä oli 9,2 %** (18 032 ha).

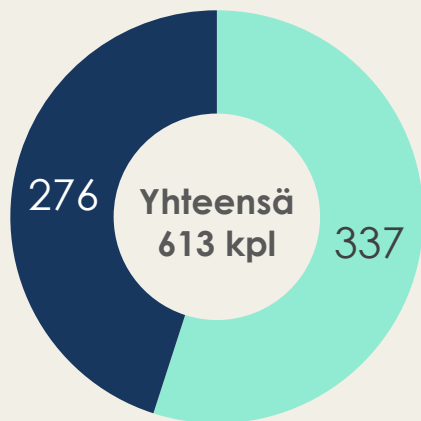

! Nämä tiedot perustuvat vuoden 2024 luomutilastoihin, jotka raportoitiin **ELY-keskuksittain**. Hämeen ELY-keskuksen toiminta-alueeseen kuuluivat **Kanta-Häme ja Päijät-Häme**. Tiedot kertovat siis koko ELY-keskuksen alueesta, eivät pelkästään Kanta-Hämeestä.

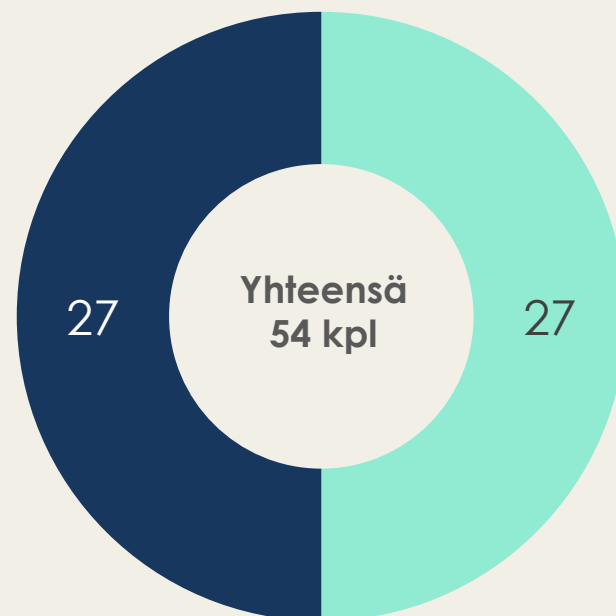
Luomuelintarvikejalostajien lukumäärä

Lähde: Maaseutuohjelman indikaattorit 2014-2020 (Luonnonvarakeskus)

Koko Suomi (pl. Ahvenanmaa)

Häme

- Luomuelintarvikejalostajat
- Alhaisen jalostusasteen toimijat*

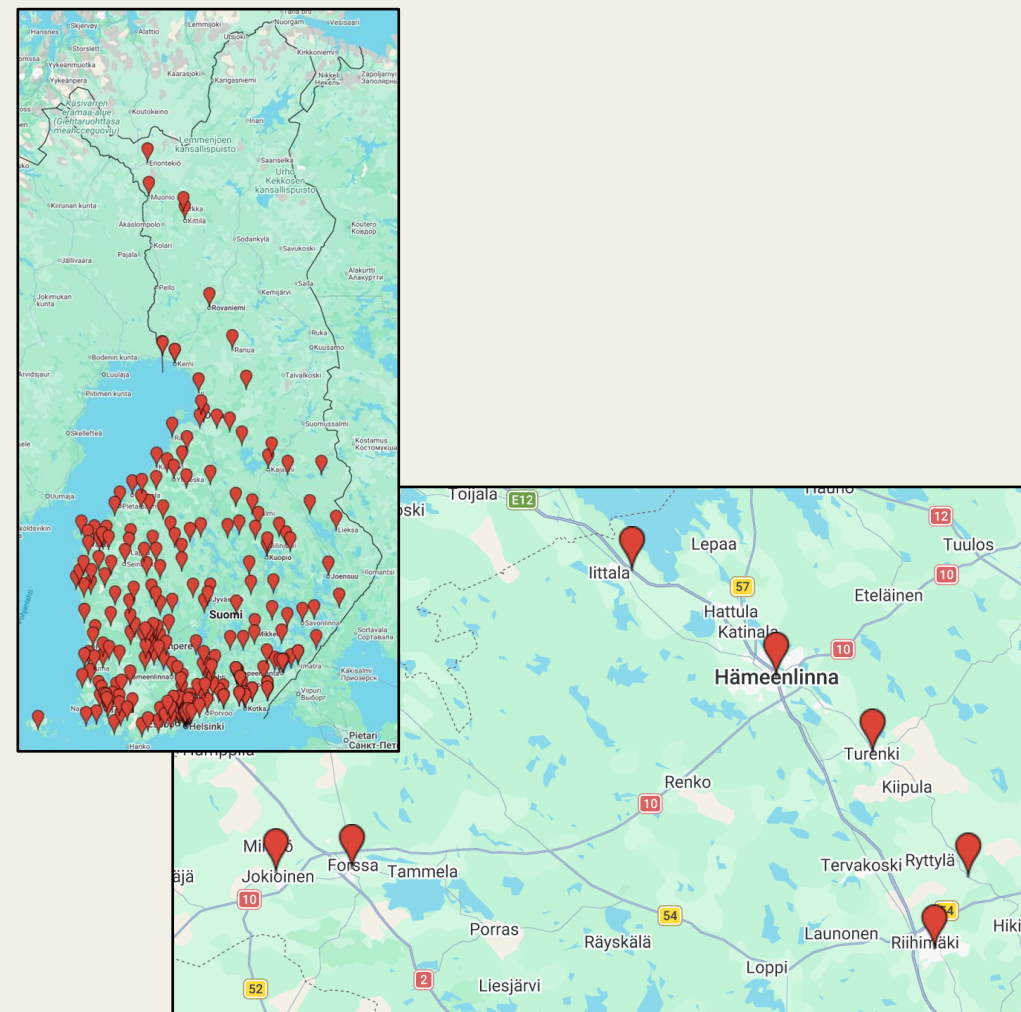
*Alhaisen jalostusasteen toiminta on lähinnä maataloilla tehtävää luomuelintarvikejalostusta

! Nämä tiedot perustuvat vuoden 2024 luomutilastoihin, jotka raportoitiin **ELY-keskuksittain**. Hämeen ELY-keskuksen toiminta-alueeseen kuuluivat **Kanta-Häme ja Päijät-Häme**. Tiedot kertovat siis koko ELY-keskuksen alueesta, eivät pelkästään Kanta-Hämeestä.

Suoramyynti ja REKO-toiminta

Lähteet: Luonnonvarakeskus, maaseutuohjelman indikaattorit 2014–2020 ja Aitojamakuja.fi

- Vuonna 2023 **4,9 % (158 kpl)** Hämeen ELY-keskuksen (Kanta-Häme ja Päijät-Häme) alueen maatiloista harjoitti suoramyyntiä.
- Valtakunnallisesti suoramyyntiä harjoittaneiden maatilojen osuus kaikista maatiloista oli 3,9 %.
- Aitoja makuja -kartalla on 7 REKO-jakopistettä Kanta-Hämeen alueella (tilanne kesällä 2026).
- Koko Suomessa REKO-jakopisteitä on noin 250.

Alueen vahvuuksia ja erityispiirteitä

Monipuolisen elintarvikesektorin pk-yrityskannan lisäksi Kanta-Hämeessä sijaitsee myös suuria elintarvikealan jalostavia yrityksiä, erityisesti liha- ja valmisruokavalmistajia sekä meijereitä. Alue on myös merkittävä marjojen, perunan ja porkkanan tuottaja. Myös mauste- ja juoma-alan osaaminen on vahvaa.

Hämäläisen ruuan juurilla -selvitys avaa tarkemmin Kanta- ja Päijät-Hämeen ruokasektorin nykytilaa sekä sitä, millainen ruokaidentiteetti alueella on ja mihin se pohjautuu.

Maakunnassa on panostettu elintarviketeollisuuden sivuvirtojen jatkojalostukseen sekä osa-, arvo- ja tuotekomponenttien tutkimukseen sekä luomu- ja lähiruoan tutkimukseen.

Strategia

Hämeen ruokastrategia 2030 (päivitys käynnissä)

Alueelliset brändit ja verkostot

- Taste of Häme nostaa esiin lähiruokaa ja maaseutumatkailua.
- RuokaHäme on alueellinen kehittämisverkosto, joka kokoaa yhteen ruoka-alan yrittäjät, kehittäjät ja hanketoimijat.
- Vuosittaiset tapahtumat *Avoimet maatilat* ja Hämeenlinnassa järjestettävä *Herkkujen Häme* nostavat esille hämäläistä ruokaa.
- BeFINE-verkosto kokoaa yhteen tutkimuksen, yritykset, kaupungin ja koulutuksen kehittämään toimintatapoja huoltovarmuuden tukemiseksi.

Nimisuojatuotteet

- *Prosessissa: Lopen peruna*

Alueella valmistetaan seuraavia:

- Sahti (APT)
- Suomalainen Marjalikööri / Suomalainen Hedelmälikööri (SMM)
- Aito saunapalvikinkku (SMM)

Lisätietoa elintarvikealasta

- [Tietohaarukka \(Ruokatieto\)](#)
- [Tilastoja elintarvikkeiden viennistä ja tuonnista \(Elintarviketeollisuusliitto\)](#)
- [Maakuntien ruokaomavaraisuus \(Luonnonvarakeskus\)](#)
- [Alueellinen yritystoimintatilasto \(Tilastokeskus\)](#)
- [Luomu Suomessa \(Pro Luomu\)](#)
- [Maaseutuindikaattorit \(Maaseutuverkosto/Tilastokeskus\)](#)
- [Maaseutuohjelman indikaattorit 2014-2020 \(Luonnonvarakeskus\)](#)

- Maakuntiin liittyen lisätietoja voit kysyä [Aitoja makuja -verkoston jäseniltä](#)
- Valtakunnallisesti pk-elintarvikeyrityksien sekä lähiruoan, luomun ja luonnontuotteiden asioita edistetään [Ruokasektorin koordinaatiohankkeessa](#), johon liittyen lisätietoja antavat: Päivi Töyli ja Juha Rutanen, Helsingin yliopisto Ruralia-instituutti
Aura Lamminparras, Pro Luomu ry

Verkostoilla voimaa yhteistyöhön – Ruokasektorin koordinaatiohanke

Laatinut:
Suvi-Tuuli Laaksonen ja Päivi Töyli,
Helsingin yliopisto Ruralia-instituutti

Kesäkuu 2026

Kuntapohjainen kaupunki-maaseutuluokitus

Paikkatietopohjaisesta kaupunki-maaseutuluokituksesta on Suomen ympäristökeskuksessa tehty yleistys kuntatasolle. Ensin erotellaan kaupunkikunnat yhdeksi luokaksi ja sen jälkeen maaseutukunnat jaetaan kolmeen luokkaan.

Kunta luokitellaan kaupunkikunnaksi, jos paikkatietopohjaisen luokituksen sisemmän ja ulomman kaupunkialueen väestöä on enemmän kuin kaupungin kehysalueen ulkopuolista maaseutuväestöä.

Kehysalueella sijaitseva kunta luokitellaan joko kaupungiksi tai kaupungin läheiseksi maaseuduksi kaupunkimaisuuden ja maaseutumaisuuden perusteella.

Muut kunnat luokitellaan yhteenlasketun maa-alaosuuden ja väestöosuuden perusteella kaupungin läheisen maaseudun, ydinmaaseudun ja harvaan asutun maaseudun kuntiin. Maaseudun paikalliskeskusten tiedot lasketaan ympäröivään alueluokkaan.

(Lähde: Tilastokeskus, maaseutuindikaattorit)